

Pia Krensler
Stadsmiljö
08-508 264 25
pia.krensler@tk.stockholm.se
Britt-Marie Salmén
08-50827340
britt-marie.salmen@tk.stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2010-09-30

Strategi för Stockholms stadsmiljö och offentliga rum. Förslag till fortsatt arbete

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att uppdra till kontoret att formulera strategi för Stockholms stadsmiljö och offentliga rum i form av råd och riktlinjer.

Magdalena Bosson
Förvaltningschef

Ted Ell
Avdelningschef

Pia Krensler
Enhetschef

Sammanfattning

Stadsträdgårdsmästaren ska tillsammans med enheten Park och stadsmiljö leda utvecklingen av Stockholms offentliga rum med parker, gator, torg och stråk längs stränder. Det är många förvaltningar och olika parter som samverkar i arbetet. För att underlätta detta samt höja kvaliteten på stadens offentliga rum behövs gemensamma målsättningar och synsätt.

Nya behov och funktioner behöver tillgodoses i staden. Barn och äldres behov behöver uppmärksammas. Att kunna visa upp en högkvalitativ utemiljö tillsammans med vårt unika skärgårdslandskap bör stärka Stockholm som besöksstad och bidra till att attrahera företagsetableringar.

För uppdraget gäller det att finna gemensamma lösningar och förhållningssätt beträffande policyfrågor inom park- och stadsmiljöområdet så att Stockholm kan utvecklas mot vision 2030 - en växande stad.

I och med planerad byggnation av 15 000 nya bostäder ska vi också tillgodose behovet av tilltalande offentliga rum såsom parker, torg och promenadstråk så att vi även fortsättningsvis skapar den goda staden.

Kontorets förslag är att på sikt upprätta råd och riktlinjer beträffande stadsmiljöfrågor och det offentliga rummet. Detta ger även allmänhet och intressenter en tydlig bild av stadens mål kring exempelvis uteserveringar, informationstavlor, reklam, avfallshantering, återvinning etc. Flera avdelningar inom Trafikkontoret kommer att medverka, varvid samarbetet mellan olika kompetenser och delar inom kontoret också förbättras och effektiviseras. Det kommer även att innebära ett utökat samarbete med Exploateringskontoret, Stadsbyggnadskontoret, Stadsdelsförvaltningar och Fastighetskontoret.

Kontoret vill starta ovanstående arbete med att ta fram en tilltalande, allmän skrift om Stockholms Offentliga Rum, "Stockholms gröna och blå vardagsrum", som med bild och text beskriver parker, gator, torg, stråk längs vatten och naturmark. Här lyfts stadens kvaliteter fram med fokus på våra allmänna rum för möten, folkliv, evenemang, vila och ro, lek och idrott, badmöjligheter, båtliv, natur och frihet. Den vänder sig till både allmänhet, tjänstemän och politiker.

Framtagande av ovan beskrivna skrifter ligger också i linje med många av kontorets övriga uppdrag och pågående samarbetsforum. Resurser och medel kommer att avsättas för att kunna genomföra arbetet.

Bakgrund

Stadsträdgårdsmästaren ska tillsammans med enheten Park och stadsmiljö leda utvecklingen av Stockholms offentliga rum – parker, gator, torg och stråk längs stränder (nämndmål). Även vård och utveckling av naturmarksområden ingår i arbetet. Förutsättningarna i Stockholm är unika då det i praktiken är 17 förvaltningar som har påverkan på stadsmiljöns utformning och skötsel d v s Trafikkontoret, 14 Stadsdelsförvaltningar, Stadsbyggnadskontoret och Exploateringskontoret. Dessutom är det externa parter som alltmer engagerar sig och bidrar på olika sätt i arbetet med gator och torg, t ex byggherrar, fastighetsägare och arkitekter.

För genomförande av uppdraget gäller det att finna gemensamma lösningar och förhållningssätt beträffande policyfrågor inom park- och stadsmiljöområdet, så att Stockholm kan utvecklas mot vision 2030 - en växande stad. I och med planerad byggnation av 15 000 nya bostäder ska vi också tillgodose behovet av tilltalande offentliga rum såsom parker, torg och promenadstråk så att vi även fortsättningsvis skapar den goda staden.

Långsiktig hållbarhet och resurssnåla lösningar skall ligga till grund för vård och utveckling av stadsmiljön

I Översiktsplanen framhålls vikten av att skapa attraktiva promenadstråk och bättre möjligheter till rekreation vid stadens vatten, samt skapa trygga och mångsidiga mötesplatser och stråk i hela staden. Att säkerställa en god tillgång till attraktiva parker och grönområden samt utveckla turiststråk och öka ytorna för evenemang är också viktiga frågor.

Uppdrag och samarbetsformer

Att forma strategi för Stockholms stadsmiljö och offentliga rum ligger i linje med flera andra aktuella uppdrag.

Kontoret deltar tillsammans med Fastighetskontoret i en förstudie beträffande stadens s k huvudtorg och deras framtida utveckling och användning. Projektet leds av SLK. Här finns också ett redan utökat samarbete betr torg och torghandel med Fastighetskontoret.

Tillsammans med Stadsbyggnadskontoret har kontoret påbörjat en översyn och revidering av Stockholms Parkprogram till en ny grön strategi ,”Program för Stockholms offentliga rum”, i syfte att utgöra bilaga till ÖP.

Uppdraget att inrätta ett trädråd med stadsträdgårdsmästaren som trädchef för Stockholms träd kommer att starta upp snarast.

Samarbetet med Exploateringskontoret och Stadsbyggnadskontoret har utökats i specifika projekt såsom Årstafältets utveckling och Norra Stations gestaltungsprogram. I det fortsatta arbetet med Slussens omdaning och nya utformning deltar nu i första skedet stadsträdgårdsmästaren i en arbets- och referensgrupp.

Framtagande av ett enkelt översiktligt program för Järvafältets utveckling och framtid, i samarbete med Stadsbyggnadskontoret, Exploateringskontoret och Miljöförvaltningen har just slutförts.

Kontoret deltar också i de infrastrukturella projekten, t e x Citybanan, Spårväg City, Förbifart Stockholm med stadens olika förvaltningar, Trafikverket, SL m fl.

Andra samverkansprojekt är de där fastighetsägare kommer med initiativ till projekt och staden deltar med specialistkompetens. Pågående projekt av denna art är t ex Västra City, Brunkebergstorg, Norrmalmstorg och Farsta torg. Kontoret har också deltagit i seminarier och möten beträffande Farsta som nod för en spännande utveckling, tyngdpunkt inom ÖP.

Söderortsvisionen och Järvalyftet är andra viktiga uppdrag där stort arbete på olika nivåer är igångsatt.

Just nu pågår också arbetet att ta fram ett nytt Hamnavtal där stadsmiljöfrågorna är av största vikt. Hamnverksamheten har naturligtvis högsta prioritet, men det är avgörande för den goda stadens utveckling mot vision 2030 att vi kan skapa tilltalande miljöer på alla kajer och vattennära områden.

Det kan också nämnas att stadsträdgårdsmästaren deltar i juryarbetet för Järva begravningsplats tillsammans med representanter för Stadsbyggnadskontoret och Kyrkogårdsförvaltningen samt övriga utomstående jurymedlemmar. Vinnande förslag kommer att offentliggöras 10 september efter ca 6 månaders juryarbete.

Förutom ovanstående arbete beträffande stadsmiljöns gestaltning och framtida utveckling har trafikkontoret huvudsakligen följande ansvarsområden, som också till stora delar innebär ett nära samarbete med andra förvaltningar / parter.

Kontoret handhar de kommuncentrala parkerna d v s Kungsträdgården, Strömparterren, Berzelii park, Norra Bantorget, Årstafältet och Järvafältet samt stadens ca 30 000 gatuträd med återplantering av ca 200 nya träd per år. Stadens blomsterprogram och skyddsvärda träd handhas också av kontoret. Ett utökat samarbete med stadsdelsförvaltningarna genom seminarier, ytterligare samverkan beträffande parkinvesteringar samt samsyn i driftfrågor är igångsatt. Forum för koloniträdgårdar har också överförs till trafikkontoret.

Trafikkontorets synpunkter

I en ständigt expansiv stad, där ytor tas i anspråk för olika ändamål måste kvaliteten höjas på friytor och offentliga rum. Nya behov och funktioner behöver tillgodoses såsom mötesplatser, ytor för fritid och idrott, ytor för evenemang m m. Barn och äldres behov behöver uppmärksammas liksom omsorgen att utemiljöerna göres tillgängliga för alla.

Det är av största vikt att finna gemensamma lösningar och förhållningssätt när det gäller policyfrågor inom park- och stadsmiljöområdet så att Stockholm kan utvecklas mot vision 2030 - en växande stad.

Att kunna visa upp en högkvalitativ utemiljö tillsammans med vårt unika skärgårdslandskap stärker Stockholm som besöksstad och bidrar till att attrahera företagsetableringar. Marknadsföring bidrar också till ett ökat medvetande om alla de värden som utemiljökaraktärerna representerar och medborgarna kan få ökad kunskap och intresse att nyttja och vårda stadens offentliga rum.

För att nå en ökad samsyn kring frågor rörande stadsmiljön både inom kontoret och mellan olika förvaltningar m fl behövs verktyg och hjälpmedel. Råd och riktlinjer bör utvecklas, göras lättillgängliga och marknadsföras i positiv anda. Syftet är att främja samarbetet och skapa en gemensam målbild för alla som arbetar med denna typ av frågor i staden. Erfarenheter tas bättre till vara och resurser och medel utnyttjas bättre.

Kontorets förslag är att på sikt upprätta råd och riktlinjer beträffande stadsmiljöfrågor och det offentliga rummet. Råd och riktlinjer ger även allmänhet och intressenter en tydlig bild av stadens mål kring exempelvis uteserveringar, informationstavlor, reklam, avfallshantering, återvinning etc. Till viss del kan tidigare framtagna rapporter användas, uppdateras och kompletteras. Inspiration till upplägg kan också hämtas från Malmö stads stadsmiljörapporter. Kontoret vill ta fram lättlästa rapporter / foldrar, där förhållningssätt, goda exempel och standardlösningar kan ingå. Flera avdelningar inom Trafikkontoret

kommer att beröras och medverka i arbetet med att ta fram dessa råd och riktlinjer. Därmed skapas också en gemensam bas med utökad samverkan mellan kontorets olika delar. Även andra förvaltningar och aktörer inom staden kommer att beröras och vara med i arbetet med upprättande av Stockholms nya skrifter beträffande stadsmiljö.

Kontoret vill starta ovan beskrivet arbete med att ta fram en tilltalande, allmän skrift om Stockholms Offentliga Rum med bild och text om parker, gator, torg, stråk längs vatten och naturmark. Här lyfts stadens kvaliteter fram med fokus på våra allmänna rum för möten, folkliv, evenemang, vila och ro, lek och idrott, badmöjligheter, båtliv, natur och frihet fram. I skriften behandlas också kortfattat renhållning, klotter, belysning / trygghet, tillgänglighet och tillstånd. Lämplig titel är "Stockholms gröna och blå vardagsrum" och den vänder sig till både allmänhet, tjänstemän och politiker.

Trafikkontoret behöver sätta av medel och resurser för att kunna upprätta och kontinuerligt anpassa nämnda skrifter. Kontoret ämnar återkomma till nämnden och redogöra för hur arbetet fortskrider, samt informera om framtaget material.

Trafikkontorets förslag

Att Trafik- och renhållningsnämnden beslutar uppdra till kontoret att genomföra föreslagna åtgärder :

- Att formulera strategi för Stockholms stadsmiljö och offentliga rum i form av råd och riktlinjer.

Slut